

Naalakkersuisut fremsætter hermed følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Grønlands Selvstyre tilslutter sig, at lov om ophavsret sættes i kraft for Grønland ved kongelig anordning

(Medlem af Naalakkersuisut for Uddannelse, Kultur, Kirke og Udenrigsanliggender)

1. Anordningens indhold

Kulturministeriet har til Grønlands Selvstyre fremsendt udkast til ny anordning for Grønland af lov om ophavsret til udtalelse.

I forhold til den for Grønland gældende anordning nr. 561 af 7. juni 2006 om ikrafttræden for Grønland af lov om ophavsret har der efterfølgende været flere ændringer i dansk og international ophavsretslovgivning. Disse knytter sig navnligt til den teknologiske udvikling, særligt inden for det elektroniske område, samt en øget interesse for handle med intellektuelle rettigheder og efterfølgende EU-regulering. Der er tale om ændringer, som kan give Grønland en tidsvarende, moderne og mere hensigtsmæssig lovgivning.

Det er på den baggrund vurderet ønskeligt at revidere den for Grønland gældende ophavsretslovgivning i forhold til udviklingen på området. Dette er med henblik på at etablere de bedst mulige rammer til sikring af grønlandske kunstneres ophavsrettigheder på tværs af nationale grænser. Der tilstræbes samtidig en opdatering af ophavsretlige regler for at smidiggøre de ophavsretlige samarbejder på tværs af landegrænser samtidig med en tilpasning af reglerne til grønlandske forhold.

Forslaget er udarbejdet med baggrund af lovbekendtgørelse nr. 1144 af 23. oktober 2014 om ophavsret med tilføjelse af reglerne i lov nr. 719 af 8. juni 2018.

Ændringerne vil betyde en overordnet forbedring af ophavsretslovgivningen gennem en række mindre ændringer med positiv betydning for reguleringen af det ophavsretlige område i Grønland.

Selv om der ikke er tale om ændringer, der i karakter og omfang almindeligvis ville berettige til udarbejdelse af en helt ny samlet anordning, har Naalakkersuisut af hensyn til overskueligheden ønsket at implementere ændringerne i form af en samlet ny anordning.

Ændringerne i forslaget og konsekvenserne af disse i forhold til den gældende anordning er som følge af ændringernes forskellige karakter i det følgende beskrevet i punktform.

- §§ 16-16b giver offentlige arkiver, biblioteker og museer en række særtilladelser. Dog er de tilsvarende danske regler, der inddrager museumsloven og pligtafleveringsloven, der ikke gælder i Grønland, udeladt af anordningen. Ændringen medfører, at de omhandlede institutioner kan fremstille eksemplarer af værker i beskyttelsesøjemed, eller hvis de ikke længere kan fås hos udgiveren. § 16 omhandler den eksemplar fremstilling, som sker på de pågældende institutioners foranledning med henblik på varetagelse af institutionernes forpligtelser, f.eks. i forhold til opbevaring.

Endvidere tilvejebringes der i medfør af § 16a hjemmel til at gøre offentliggjorte værker tilgængelige for enkeltpersoner til personligt gennemsyn ved benyttelse af teknisk udstyr. Der må i den forbindelse f.eks. opstilles en cd-afspiller, hvor en bruger kan lytte til den musik, der er på biblioteket, men musikken skal dog afspilles, så det kun er den enkelte bruger, der kan lytte til den. § 16b sikrer mulighed for aftalelicens, således at biblioteker kan indgå aftale med forvaltningsorganisationer som eksempelvis Copydan, Tekst og Node om elektronisk forsendelse med henblik på effektivering af fjernlånsbestillinger både mellem bibliotekerne og i relation til slutbrugeren.

- Anordningens §§ 17a-17d omhandler implementering af Marrakesh-traktaten om fremme af adgang til offentliggjorte værker for personer, der er blinde eller synshæmmede eller på anden måde har et synshandicap. Formålet er at øge rådigheden og den grænseoverskridende udveksling af bøger, lydbøger m.v. i tilgængelige formater for personer med syns- eller læsehandicap. Traktaten blev en del af dansk ret ved lov nr. 719 af 8. juni 2018.
- Ved anordningens § 24a indføres der aftalelicens for gengivelse af offentliggjorte kunstværker. Dette betyder, at selv om betingelserne for gengivelse efter §§ 23 og 24 ikke er opfyldt, kan kunstværker gengives med hjemmel i § 24a på baggrund af tilladelse hos den relevante forvaltningsorganisation.
- KNR's adgang til i § 30a at genudsende og rådighedsstille tidligere offentliggjorte værker, der indgår i KNR's egenproduktioner, udvides tidsmæssigt til værker, der blev udsendt før 1. januar 2017. Efter den gældende anordning er det 1. januar 1998.
- Anordningens § 35 suppleres med stk. 4-7 om aftalelicens for kabelviderespredning. Ændringen har til formål at sikre, at aftalelicensen i § 35 om samtidig og uændret viderespredning af radio- og tv-udsendelser i kabelanlæg og andre anlæg, hvor radio- og tv-udsendelser distribueres trådløst, tilpasses den teknologiske udvikling og de nye muligheder for tredjemands on demand-udnyttelse.
- Der indføres i anordningens § 50 en generel aftalelicens på nye områder, hvor både rettighedshavere og brugere finder behov for det og kan blive enige. Bl.a. vil uddannelsesinstitutioner i Grønland herved kunne benytte samme muligheder som institutioner i Danmark, eksempelvis i forhold til adgang til audiovisuelt materiale. Det skal samtidig bemærkes, at der også vil kunne ske klarering af forældreløseværker efter § 50, stk. 2.
- Der foreslås mindre ændringer i affattelsen af § 51 og i § 54. Efter § 54, stk. 1, kan ophavsmanden bringe en aftale om overdragne rettigheder til ophør med 6 måneders varsel, i det omfang udnyttelsen ikke er iværksat inden 3 år efter det tidspunkt, hvor aftalen er opfyldt fra ophavsmandens side. I forhold til den gældende § 54, stk. 1, kan ophavsmanden bringe aftalen til ophør, hvis erhververen ikke har udnyttet værket inden en rimelig tid eller senest 5 år efter det tidspunkt, hvor aftalen er opfyldt fra ophavsmandens side.
- I §§ 63, 65 og 66 foreslås beskyttelsestiden forlænget for udøvende kunstnere og fremstillere af lydoptagelser m.v.

- § 66a giver den udøvende kunstner ret til at bringe en aftale om overdragelse af rettigheder til ophør, såfremt de overdragede rettigheder ikke i tilstrækkelig grad bliver udnyttet.
- Som følge af den forlængede beskyttelsestid indsættes med § 66b nye bestemmelser om den udøvende kunstners ret til et årligt supplerende vederlag i den forlængede beskyttelsestid.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

§§ 16-16b vil som nævnt sikre offentlige arkiver, biblioteker og museer en række særtilladelser, hvortil kommer ændringen i § 50 i relation til uddannelsesinstitutioners adgang til audiovisuelt materiale til brug for undervisningen. Der vil således kunne indgås aftale om streaming af tv og film fra streamingtjenester til computere, iPads m.v.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv

Ændringen af § 35 vil gøre det muligt for grønlandske medieforetagender at indgå aftale med en forvaltningsorganisation om brug af indhold mod betaling. Eksempelvis vil en lokal radio- og tv-station kunne indgå aftale om alle rettigheder til en given brug i form af såkaldt “one-stop-shop” med bl.a. web-tv og digitale tjenester.

Økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget antages på flere måde at have positive konsekvenser i forhold til borgerne. Dette gælder både i forhold til borgere med synshandicap, udøvende kunstnere med hensyn til beskyttelsestid, supplerende vederlag m.m.

Høring

Anordningen har i perioden 14. december 2018 til 18. januar 2019 været i høring på høringsportalen, samt direkte fremsendt til følgende høringsparter: Formandens Departement, Departementet for Finanser og Nordisk Samarbejde, Departementet for Boliger og Infrastruktur, Departementet for NaturMiljø og Forskning, Departementet for Sundhed, Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug, Departementet for Erhverv og Energi, Departementet for Sociale Anliggender og Justitsområdet, Departementet for Råstoffer og Arbejdsmarked, Grønlands Erhverv (GE), SIK, NUSUKA, IMAK, NPK, Kunstsolen, Kommuneqarfik Sermersooq, Kommune Kujalleq, Qeqqatta Kommunua, Kommune Qeqertalik, Avannaata Kommunua, Ilisimatusarfik, Kulturministeriet, Avannaani Ilinniarnertuunngorniarfik/Nordgrønlands Gymnasium, Qeqqani Ilinniarnertuunngorniarfik/Midtgrønlands Gymnasium, Campus Kujalleq, Kalaallit Nunaanni Teknikimik Ilinniarnertuunngorniarfik (KTI), INUILI, Grønlands Maritime Center, NI-Nuuk, Center for Sundhed, Perorsaanermik Ilinniarnertuunngorniarfik, Nuuk Internationale Friskole, Center for National Vejledning, Nunatta Atuagaateqarfia, Grønlands Nationalteater, Knud Rasmussen Højskole, Efterskole Villads Villadsen, Maniitsup Efterskolia, Sulisartut Højskolia, MIO, Grønlands Råd for Menneskerettigheder, Grønlandske Advokater, ISI-Foreningen for blinde og svagsynede i Grønland, Inooqat-Forældreforening for udviklingshæmmede i Grønland, KTK-Døveforeningen i Grønland, KNIPK-Handicapforeningen i Grønland, Kalaallit Atuakkiortut, KIMIK, IPIS, Grønlands Musikerforbund, Katuaq, NAPA og EPI.

Indstilling

Naalakkersuisut indstiller, at Inatsisartut tilslutter sig, at Naalakkersuisut meddeler Kulturministeren, at Grønlands Selvstyre tilslutter sig, at lov om ophavsret sættes i kraft for Grønland ved det foreliggende forslag til kongelig anordning.

Bilag

- Resumé om anordning om ikrafttræden for Grønland af lov om ophavsret.
- Kongelig anordning om ikrafttræden for Grønland af lov om ophavsret.